NIEUWE WETGEVING VOOR WEGWERPPLASTIC; EEN RAMP VOOR MENSEN MET EEN BEPERKING

Posted on 31 januari 2023 by Muel Hekman

De ban op wegwerpplastic is belangrijk vanwege het wereldwijde afvalprobleem, maar veel mensen met een beperking zijn afhankelijk van plastic rietjes om mee te drinken.

Category: Algemeen

Plastic rietjes niet afschaffen voor er een goed alternatief is

De wetgeving rondom wegwerpplastic maakt onderdeel uit van de Europese Green Deal aanpak. Dit is een reeks beleidsinitiatieven met als doel om Europa tegen 2050 klimaatneutraal te maken. Ruim voordat de wetgeving rondom wegwerpplastic in Nederland werd ingevoerd vroegen mensen met een beperking al om een oplossing voor plastic rietjes. Niet afschaffen voor er een goed alternatief is, was hun advies. Dit advies werd helaas niet opgevolgd. In plaats daarvan werd er een uitzondering in de Europese richtlijn opgenomen voor medische hulpmiddelen. Waar niet over was nagedacht is dat artikelen waarvoor nauwelijks afzetmarkt is, niet meer worden gemaakt. Importeurs geven aan dat fabrieken hun machines al hebben weggedaan.

Rietjes via drogist of apotheek

Door de uitzondering die is gemaakt voor medisch gebruik mogen plastic rietjes op dit moment in Nederland verkocht worden in apotheken en drogisterijen. Maar dat het mag, betekent lang niet altijd dat het ook gebeurt. Veel apotheken en drogisterijen weten niet dat het mag en kopen ze daarom niet in. En als ze wel verkocht worden zijn het alleen de standaard korte rietjes, die niet voor iedereen geschikt zijn. Ook horen we dat apotheken en drogisten niet weten dat zij plastic rietjes mogen inkopen en verkopen.

Verlies zelfstandigheid

Inmiddels komen bij het meldpunt van Ieder(in) steeds vaker vragen binnen over het tekort aan wegwerp rietjes. Ook bij Spierziekten Nederland wordt regelmatig aan de bel getrokken. Speciale rietjes, zoals extra lange rietjes zijn al helemaal niet meer te krijgen, ook niet online buiten Europa. Ze worden eenvoudigweg niet meer geproduceerd. Hierdoor verliezen mensen met een beperking een deel van hun zelfstandigheid: ze worden ineens afhankelijk van iemand anders om hun koffie, wijn of soep tot zich te nemen, terwijl ze dat met het plastic rietje wel zelf konden.

Oplossing door innovatie

Voor de lange termijn ligt de hoop in een oplossing vanuit de innovatieve hoek. Mensen zonder beperking laten ook weten niet blij te zijn met de meeste alternatieven. Kinderen verslikken zich in papieren rietjes en een papperig kartonnen rietje in een cocktail is niet feestelijk. Er is dus een grote potentiële afzetmarkt in heel Europa voor een goed duurzaam rietje. Er worden momenteel gesprekken gevoerd over het ontwikkelen hiervan, maar als het al lukt, dan is het een lange weg.

Voor de korte termijn ontvingen we van een ervaringsdeskundige een goede tip:

> *"Mensen met een handicap worden onderschat en onderschatten daardoor ook zichzelf. Zelfs waar het gaat om alternatieven voor wegwerprietjes. Slangen voor in aquaria zijn er in alle diktes, je kunt ze zo lang maken als je wil, je kunt ze tig keer hergebruiken...."*
> *— Yvette den Brok-Rouwendal via Twitter*
> *Bekijk hier haar tweet op Twitter.*

Betrek mensen bij het maken van beleid

Eigenlijk hadden de plastic rietjes niet moeten worden afgeschaft voor er een goed alternatief was. Dit heeft belangenorganisatie Ieder(in) steeds gezegd, ruim voordat de wet van kracht ging, maar toen was het rietje al het symbool van de campagne tegen wegwerp plastic: iedereen kent het beeld van de schildpad met het rietje door zijn neus. Wat deze vervelende situatie ons leert: betrek mensen met een beperking bij nieuw beleid en doe dat vanaf het begin. Ook als je niet meteen ziet hoe het nieuwe beleid mensen met een beperking raakt.